

SISU informa

Nr 85/8 November 1985

- 8** Henry Samuelsson, systemchef inom Televerkets division ADB-SERVICE berättar om det stora lyftet. Intervju av Lars Bergman.
- 2** Hur sprider man forskningsresultat berättar Janis Bubenko jr.
- 5** Två seminarier och en workshop presenteras.
- 5** SIMOL, språket för konceptuell modellering.
- 6** Fotorepotage från invigningen av SISUs nya lokaler i Göteborg.
- 10** KALENDARIUM
- 13** SISU analys Nr 2 presenteras av Lars Söderlund
- 14** Modelleringsverktyget RAMATIC är nu tillgängligt enligt Lars-Åke Johansson.
- 15** SISU MATRIKELN

ATT SPRIDA FORSKNINGRESULTAT...

Jag känner en forskare som under en längre tid arbetade med att utveckla ett datorstöd som skulle underlätta utformningen av ett databasschema.

Ingångsdata skulle vara en s k "datamodell" över tillämpningen samt en beskrivning av förväntade transaktioner. Utdata skulle bli ett, med avseende på minnesutrymme och åtkomsttid, "optimalt" schema av nätverkstyp (CODASYL DBTG). Det fanns all anledning att förmoda att datorstödet skulle mötas med ett stort intresse av databaskonstruktörer i praktikfältet. Det var ju ett svårt och ofta förekommande praktiskt problem som man här kunde få hjälp med. Efter det att datorstödet färdigställts distribuerades information om det till potentiella intressenter. Knappast någon visade då ett intresse för denna typ av produkt. Eftersom forskaren och forskningsgruppen som han tillhörde hade varken kunskaper, talang eller medel att paketera och "marknadsföra" produkten lades den på hyllan och forskaren började arbetet på ett nytt problem. Utbytet blev således "bara" en klar kunskaphöjning hos forskaren och några publikationer i internationella konferenser och tidskrifter.

FORSKNING SOM SAMLAR DAMM

Detta är endast ett exempel. Men det illustrerar ett angeläget problem - hur skall vi undvika att praktiskt intressanta forskningsresultat (metoder, produkter, ...) hamnar på forskarens bokhylla och samlar damm? Det finns säkert 1000-tals liknande exempel världen över. Många nya språk, metoder och hjälpmedel har ej lämnat sitt utvecklingslaboratorium.

Det är alltså ytterst få forskningsprodukter som så småningom får någon nämnvärd spridning och

vidareutveckling i praktikfältet. Och för de ideer och ansatser som kommer ut kan det ta 10-15 år innan de utvecklas till allmänt kända och accepterade produkter. Exempel är 60-talsprodukterna UNIX, Simula och Relationsdatabasmodellen samt 70-talsprodukterna SMALLTALK, CS4 och Datamodellering. Simula är fö ett mycket gott exempel på en norsk forskningsprodukt som var ca 10 år före sin tid. Detta avancerade och kraftfulla språk har inspirerat och stått som förebild för en rad andra senare utvecklade språk (SMALLTALK, ADA och s k "objektorienterad programmering" i allmänhet). Men Simula blev aldrig allmänt accepterat i Norden. Lite tillspetsat kan man säga att Simula är ett exempel på en nordisk forskningsprodukt som fångades upp av forskare i USA och sedan ledde till industriella innovationer i USA. Dessa innovationer exporteras av USA bl a tillbaka till Norden - och vi betalar dyra pengar för dem.

Hur skall vi förbättra situationen och få vår egen dataindustri och vårt praktikfält att snabbare fånga upp landets egna forskningsprodukter? Behövs bättre marknadsföring? Svarade inte forskningsprodukterna mot ett "behov" i praktikfältet? Vad är "behovet" och hur tar man reda på existerande "behov av forskningsresultat"? Finns det sådana "behov" - eller skapas de?

ÄVEN FORSKNING MÅSTE SÄLJAS

Vi kan vara överens om att forskningsresultat måste paketeras och marknadsföras precis som andra produkter. Kanske gäller även här att man måste satsa 10-20 gånger mer på marknadsföring i förhållande till utvecklingskostnader. Universitetet har givetvis varken pengar eller kunnande på detta område.

Det gäller att finna någon som dels begriper forskningsprodukten, inser dess potential i framtida praktisk tillämpning och som tror på att det finns - eller går att utveckla - en marknad för produkten ifråga. Sådana produktutvecklare och marknadsförare är det inte gott om.

Marknadsföringen kommer naturligtvis även att möta hård konkurrens från 'gårdagens' produkter (språk, metoder, hjälpmedel) som erbjuds på marknaden. Vilken chans har den nya, "oprövade" metoden eller det nya hjälpmedlet mot de av de etablerade konsulterna och leverantörerna saluförda produkterna? Att bevisa att en programprodukt är bättre kan vara nog så svårt - att visa att en utvecklingsmetod är bättre kan kräva flera år av tillämpning och jämförande studier.

Ändå finns det ingen garanti att den "bevisligen" bästa metoden eller produkten kommer att sälja. Vissa företag har nämligen fastslagit att dess POLICY är att hålla sig till en viss produktlinje eller att genomgående använda viss metodik.

VILKET ÄR "FORSKNINGSBEHOVET"?

Kan man tala om ett "behov av forskningsresultat" i praktikkämltet? Något preciserat behov av resultat eller produkter av den ena eller den andra typen finns givetvis inte. Hur skulle man kunna känna ett behov av något som man inte känner till? Det går t ex inte att "känna behov av" en "relationsmodell" eller behov av en viss typ av konceptuell datamodelling. Vad man upplever i praktiken är att vissa saker, viss verksamhet fungerar sämre (eller inte alls), att vissa utvecklingsaktiviteter kostar för mycket, tar för lång tid och att de färdiga systemen kostar för mycket att underhålla och anpassa till förändrade användarbehov. När vi

har gått ut och frågat praktiker om vilket behov av forskning de har så har svaren ofta varit just en beskrivning av de just då aktuella - mer eller mindre väl preciserade - problemupplevelserna.

ÄR FORSKARNA "MEDVETNA"?

Är forskarna "medvetna" om praktikens behov? Jag vill hävda att praktiskt taget all forskning på dataområdet är "tillämpad forskning" som siktar på att åstadkomma lösningar på ett eller flera av dessa problem (eller åtminstone söker att mildra de negativa effekterna). Forskarna är i allmänhet mer medvetna om de problem som upplevs i praktikkämltet än man tror.

Man söker förbättra situationen i praktiken genom att utveckla

- ideer om bättre begreppsramar (referensmodeller)
- ideer om bättre språk
- ideer om bättre metoder
- prototyper för nya verktyg och hjälpmedel
- osv.

DET FINNS INGA SANNINGAR

Man bör här hålla i minnet att forskningen i dataområdet inte resulterar i någon form av 'naturvetenskapliga sanningar'. Det finns inga ultimärt "bästa", eller "sanna", begrepp, språk, metoder och hjälpmedel. Dataforskning tillhör teknologiområdet. Det typiska för teknologin är att de forskningsprodukter som tas fram bör vara - i något avseende - "bättre" än tidigare produkter.

Vad är då "bättre"? För produkter av hårdvarutyp är detta ofta enkelt att visa (t ex prestanda-/prisförhållande). Dessa produkter är dessutom lätta att "plugga in" i befintliga miljöer. Det finns standardiserade interface och inga eller få nya begrepp behöver inläras och smältas. För produkter av mjukvaru- eller

metodtyp är det tvärtom. Det är svårt att bevisa produktens "godhet". Man brukar förenklat säga att godheten beror på produkten $K * A$, där K är teknisk kvalitet och A är "acceptans".

ACCEPTANS - DET STÄNDIGA PROBLEMET

Acceptansen är vanligen det stora problemet. De "mjuka produkterna" (språk, verktyg, metoder) är ofta begreppsmässigt inkompatibla med befintliga miljöer. Det är svårt att förstå dem och se "vitsen" med dessa främmande begrepp. Även om man gör det, kvarstår problemet att integrera det nya språket eller metoden med den befintliga verksamheten. Något gammalt måste kanske slängas och det uppstår genast en konflikt och konkurrenssituation. Det är svårt att kämpa mot gamla "beprövade" metoder och behovet att "avlära" och nyutbilda 100-tals systemerare i en ny, och i större sammanhang, oprövad metodik. Vilka vinster av "produktivitet", det utvecklade systemets kvalitet, mm kommer den nya metodiken (eller språket) att medföra?

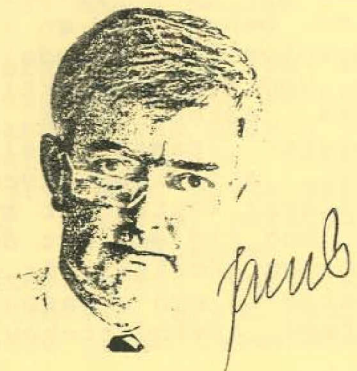
METODUTVECKLING - MEST LÅNGSAM

Det är därför knappast förvånande att utvecklingen på "metodsidan" under de senaste 15-20 åren har varit så långsam. Visserligen har vi fått sk "4:e generationens systemutvecklingsverktyg" t o m på persondatorer, men begrepps- och metodmässigt är de inga nyheter. Tack vare utvecklingen på hårdvarusidan har sedan 15 år kända modeller kunnat "förpackas" och förses med färggranna användarinterface. Tillgången till stora, billiga sekundärminnen har gjort en "data(bas)centrerad" sysemutveckling till en praktisk möjlighet. Men på metodiksidan har utvecklingen 1970-85 förbättrats kanske med en faktor 2-3 i genomsnitt (t ex avseende systemerares "produktivitet"). Motsvarande siffra för hårdvara torde ligga över 100.

DELTA I SISU:S SAMARBETSPROJEKT!

Varför skriver jag nu allt detta? Ett flertal arbetsgrupper, sammansatta av såväl SISU-personal som personal från intressentföretagen, håller nu på att ta fram förslag till samarbetsprojekt. Förslagen ser ut att omfatta begreppsutveckling, metodutveckling och verktygsutveckling. Genomgående gäller för dessa förslag till kollektiva insatser att det "mjuka" problemområdet betraktas. Jag har velat peka på några acceptans- och "försäljningsproblem" som högskoleforskningen hittills upplevt i detta "mjuka" område. Sannolikt kommer dessa problem att i viss utsträckning upplevas även nu. Jag tror emellertid att förutsättningarna att bemästra dem nu är betydligt bättre. Genom att personer från intressentföretagen aktivt deltar i forsknings- och utvecklingsarbetet har man en klart bättre möjlighet att hantera acceptansproblemet. En kollektiv satsning där resultat från projektgrupperna på ett seriöst sätt utsätts för försöksverksamhet och experiment i intressentföretagen och där erfarenheter och förbättringsförslag snabbt återförs till SISU-grupperna kommer inte bara verksamt bidra till metodkunnande och kompetensutveckling hos intressenterna utan även kraftigt accelerera metodutvecklingen och därmed sammanhängande forskning.

Inget företag i databranschen som vill hänga med i utvecklingen har idag egentligen råd att avstå från denna möjlighet.

SEMINARIER - område 2

Fredagen den 6:e december kommer Kerstin Karlsson från Programator i Göteborg till SISU för att berätta om användning av McIntosh Filevision för modellering enligt MBI-metoden.

Filevision är ett program med vars hjälp man kan rita grafer av olika slag och även registrera bakgrundstext till figurens symboler. Man kan sedan t ex göra utsökning efter innehållet i denna text.

Seminarieriet äger rum kl. 10-12 i SISU:s lokaler på Vendevägen 90 (plan 4) i Danderyd. De som tänker komma på seminariet skall helst meddela detta till Marianne Sindler på SISU senast dagen före.

GLÖM INTE heller seminariet med Lars Olenfeldt om Objekt/Händelseanalys den 22/11.

Hjärtligt välkomna till båda seminarierna!

Workshop i konceptuell modellering

Det är nu klart att Chakrakumar Piprani från det kanadensiska försvaret kommer att delta vid SISU:s workshop i KM den 15-17 januari 1986.

Inom det kanadensiska försvaret pågår ett stort projekt (50 personer) där man modellerar enligt NIAM under ledning av Mr. Piprani, som alltså bör ha mycket att berätta om bl a:

- * ledning av modelleringsprojekt
- * kontakt med och utbildning av användare

* integrering av olika views

Chakrakumar Piprani är känd som en mycket kompetent person och en god föreläsare.

På grund av det stora intresset för workshopen har priset inkl. internatkostnad kunnat sänkas till 3.500 kr. Vi tar dock fortfarande emot anmälningar.

För ytterligare information eller anmälan hänvisas till Benkt Wangler eller Marianne Sindler på SISU.

SIMOL

Som framskyttat i tidigare nr av informa pågår inom SISU arbete på att ta fram ett språk för konceptuell modellering.

Språket har tills vidare kallats för SIMOL och en första ansats föreligger sedan en tid tillbaka och har redan kommit till be-

SISU GÖ INVIGNIN

Sven Tavelin, ITD

Lars Wemminger, Chalmers

Lars-Åke Johansson, SISU-G

Janis Bubenko jr, SISU-S

Barbro Atlestam, STU

Ed Lieff, Chalmers

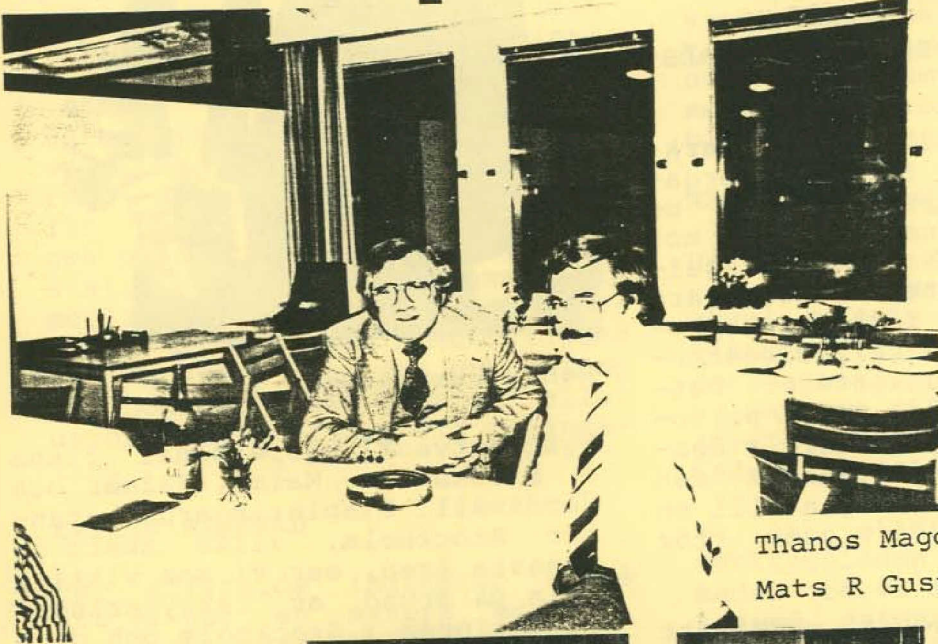
RAMATIC-specialisten
Håkan Torbjär

TEBORG

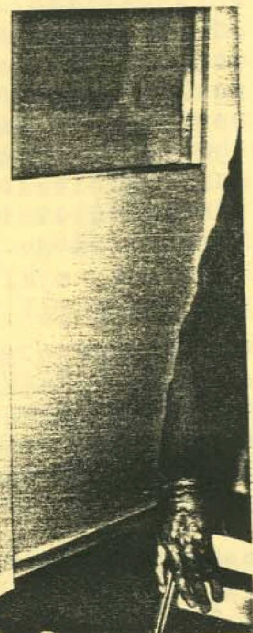
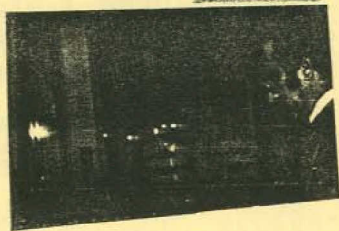
G 851028

Håkan Torbjär, SISU-G
Gunnar Lindberg, ITD

Thanos Magoulas, SYSLAB
Mats R Gustafsson, SISU-G

Tord Dahl, SISU-S

DIVISIONALISERINGEN - ETT LYFT FÖR OSS!

Divisionaliseringen av den tidigare ADB-avdelningen har inneburit ett lyft för oss som arbetar inom divisionen, framhåller Henry Samuelsson, systemchef inom Televerkets division ADB-SERVICE och kontaktman till SISU. Konkurrens och affärsmässighet är stimulerande, en ganska tung planeringsprocess har ersatts av en aktiv marknadsplanering. Våra användare har blivit våra kunder.

ADB-SERVICE: TELEVERKETS ADB-DIVISION

Televerket har numera en marknadsanpassad och flexibel organisation, som präglats av de senaste tio årens strävan mot ökad decentralisering och resultatansvar. 1984 togs ytterligare ett steg i denna förändringsprocess genom en organisationsförändring inom huvudkontoret. Detta bantades från ca 4.000 personer till ca 350 personer. I detta sammanhang ombildades den tidigare ADB-avdelningen till en landsomfattande division för ADB-verksamhet.

Förändringen innebar också att divisionen - ADB-SERVICE - skall arbeta i konkurrens och med resultatansvar. Divisionen skall generera en vinst som motsvarar ägarens avkastningskrav på insatt kapital. Förändringen har för ADB-divisionen inneburit en högre grad av frihet och möjlighet att självständigt bestämma vad man skall satsa på.

Verksamheten omfattar i huvudsak utveckling och underhåll av ADB-system, ADB-teknik och ADB-produktion. Totalt är vi ca 700 personer och omsätter något mer än 400 miljoner kronor.

Inom systemutvecklingssidan satsar vi ca 230 personer.

Henry Samuelsson

Systemutvecklingspersonal finns i Stockholm, Malmö, Kalmar och Sundsvall. Etableringarna utanför Stockholm, vilka skett de senaste åren, ser vi som viktiga dels på grund av rekryterings-situationen i Stockholm och dels för att vi härigenom kommer närmare våra kunder.

När det gäller maskinvara arbetar vi i första hand med utrustningar från IBM, Sperry, DEC och Honeywell Bull. Vi har fem datacentraler för ADB-produktionen lokaliserade i Farsta, Stockholm, Kalmar och Göteborg.

AFFÄRSIDEN

ADB-service affärsidé är att utveckla, marknadsföra och sälja konkurrenskraftiga ADB-produkter, fortsätter Henry, baserat på kombinerat kunnande inom ADB, telekommunikation och teleförvaltning.

Televerkskoncernen är vår viktigaste marknad. Vårt huvudmål är att vara konkurrenskraftiga på denna marknad, att våra kunder uppfattar oss som en naturlig samarbetspartner, men samtidigt som professionella konsulter.

Vi arbetar för när med ett stort antal projekt inom detta område, bl a ADB-stöd för marknadsföring och försäljning till företagskunder, system för manuella teletjänster, t ex telefonvakt, namn- och nummerupplysning. Den snabba utvecklingen på data- och telenätssidan, t ex DIGITALEN 87, innebär att ADB-stöd för prognostisering, dimensionering och administration av teleanläggningar är mycket högprioriterat.

Ytterligare ett exempel är utveckling av system som integrerar administrativa ADB-system för order, nät, felmottagning och produktionsstyrning med AXE-stationer. Systemet kommer att möjliggöra att försäljningspersonal direkt vid kundkontakten kan beordra in- och urkoppling av abonnent i AXE-station eller utföra linjemätning vid felanmälan.

EXTERN MARKNAD

Vår affärsidé indikerar också att vi har en extern marknad, nämligen andra teleförvaltningar. Glädjande nog har vi under vårt första verksamhetsår lyckats även på denna marknad. Bland annat har vi tecknat avtal med teleförvaltningen på Nya Zeeland om leverans av ett order-, lokalnäts- och produktionsstyrningssystem. Detta projekt sysselsätter för när ett 25-tal personer i Sverige och leverans skall ske halvårsskiftet 1986.

KOMMANDE SATSNINGAR - BESLUTSSTÖD

Rationaliserings- och automatiseringssystemens tid är i stort förbi, anser Henry. De har givit oss stabila bassystem för den

operativa verksamheten. Det som idag efterfrågas är beslutsstödsystem som tillgodoser spontana informationsbehov och ADB-system som möjliggör affärsutveckling.

En utmaning framöver är att svänga arvet av relativt stela bassystem till en ny informations- och systemstruktur. Denna skall möjliggöra ytterligare decentralisering av system och flexibilitet när det gäller att tillgodose bearbetningsbehov.

Ett annat område som kommer att expandera är tillämpning av CAD-system inom bl a nätområdet.

Kontorsinformationssystem och videotex är relativt nya områden och deras samverkan/integration med traditionella ADB-system blir en ny intressant dimension.

METODER OCH HJÄLPMEDEL

Under slutet av 70-talet satsade vi på några metodprojekt. Detta resulterade i en systemutvecklingsmodell, metodik för förundersökningar och implementation av SAK och JSP för utvecklingsarbetet. Detta har tvivelsutan reducerat spagettiproblematiken.

Vi har efterhand kompletterat verktygslådan med prototyp-hjälpmedel och vi arbetar sedan något år med datamodellering. I och med att vi i högre grad än hittills börjar arbeta med fjärde generationens systemutvecklingsverktyg finns det anledning att ompröva vissa tidigare metodansatser. Det är allt angelägnare att i de tidigare projektfaserna på ett kreativt sätt utnyttja datorstöd.

På metodsidan har vi också satsat på stöd för användarnära databehandling. Vi har för när en grupp på ca tio personer som ger stöd och utbildning till användarnära produkter på såväl IBM, Sperry som i PC-miljö.

Ett för oss viktigt metodområde de närmaste åren är vad vi kallar informationsadministration.

Televerkskoncernen är vår viktigaste marknad. Vårt huvudmål är att vara konkurrenskraftiga på denna marknad, att våra kunder uppfattar oss som en naturlig samarbetspartner, men samtidigt som professionella konsulter.

Vi arbetar för när med ett stort antal projekt inom detta område, bl a ADB-stöd för marknadsföring och försäljning till företagskunder, system för manuella teletjänster, t ex telefonvakt, namn- och nummerupplysning. Den snabba utvecklingen på data- och telenätssidan, t ex DIGITALEN 87, innebär att ADB-stöd för prognostisering, dimensionering och administration av teleanläggningar är mycket högprioriterat.

Ytterligare ett exempel är utveckling av system som integrerar administrativa ADB-system för order, nät, felmottagning och produktionsstyrning med AXE-stationer. Systemet kommer att möjliggöra att försäljningspersonal direkt vid kundkontakten kan beordra in- och urkoppling av abonnent i AXE-station eller utföra linjemätning vid felanmälan.

EXTERN MARKNAD

Vår affärsidé indikerar också att vi har en extern marknad, nämligen andra teleförvaltningar. Glädjande nog har vi under vårt första verksamhetsår lyckats även på denna marknad. Bland annat har vi tecknat avtal med teleförvaltningen på Nya Zeeland om leverans av ett order-, lokalnäts- och produktionsstyrningssystem. Detta projekt sysselsätter för när ett 25-tal personer i Sverige och leverans skall ske halvårsskiftet 1986.

KOMMANDE SATSNINGAR - BESLUTSSTÖD

Rationaliserings- och automatiseringssystemens tid är i stort förbi, anser Henry. De har givit oss stabila bassystem för den

operativa verksamheten. Det som idag efterfrågas är beslutsstödsystem som tillgodoser spontana informationsbehov och ADB-system som möjliggör affärsutveckling.

En utmaning framöver är att svänga arvet av relativt stela bassystem till en ny informations- och systemstruktur. Denna skall möjliggöra ytterligare decentralisering av system och flexibilitet när det gäller att tillgodose bearbetningsbehov.

Ett annat område som kommer att expandera är tillämpning av CAD-system inom bl a nätområdet.

Kontorsinformationssystem och videotex är relativt nya områden och deras samverkan/integration med traditionella ADB-system blir en ny intressant dimension.

METODER OCH HJÄLPMEDEL

Under slutet av 70-talet satsade vi på några metodprojekt. Detta resulterade i en systemutvecklingsmodell, metodik för förundersökningar och implementation av SAK och JSP för utvecklingsarbetet. Detta har tvivel utan reducerat spagettiproblematiken.

Vi har efterhand kompletterat verktygslådan med prototyp-hjälpmedel och vi arbetar sedan något år med datamodellering. I och med att vi i högre grad än hittills börjar arbeta med fjärde generationens systemutvecklingsverktyg finns det anledning att ompröva vissa tidigare metodansatser. Det är allt angelägnare att i de tidigare projektfaserna på ett kreativt sätt utnyttja datorstöd.

På metodsidan har vi också satsat på stöd för användarnära databehandling. Vi har för när en grupp på ca tio personer som ger stöd och utbildning till användarnära produkter på såväl IBM, Sperry som i PC-miljö.

Ett för oss viktigt metodområde de närmaste åren är vad vi kallar informationsadministration.

D v s vi vill på ett metodiskt sätt behandla informationsstrukturen för att därigenom för nya tillämpningar skapa stabila 'databaser'. Viktiga ansatser i detta är olika modelleringskoncept. Dictionary-driven utveckling och förvaltning är resultat vi hoppas på att nå.

SISU-INTRESSET

Den brygga mellan högskoleforskningen och omsättning av forskningsresultat i näringslivet som SISU utgör är det viktigaste incitamentet för vårt engagemang i SISU. Genom de samarbetsformer som skapats upplever vi att vi har mycket lättare än tidigare att både följa och påverka utvecklingen.

Hittills har vi inte lyckats frigöra lämpliga resurser för personligt engagemang i projekt. De områden vi finner intressantast är konceptuell modellering, kontorsinformationssystem och software engineering.

VÅR ROLL FÖRÄNDRAS

Televerkets organisation innebär att verksamheten bedrivs i resultatenheter, så är t ex televerksamheten indelad i 20 geografiska områden. Storleken på dessa enheter är mellan 1.500

och 8.000 personer, vilket innebär att varje enhet är ett av de större företagen inom sitt geografiska område. Det är naturligt att enheter av denna storleksordning bedriver egen AU/ADB-verksamhet.

För ADB-SERVICE är det betydelsefullt att vi på ett bra sätt medverkar till uppbyggnad av lokal AU/ADB-kompetens. Kortsiktigt kan det innebära en konkurrenssituation men på sikt lägger det grunden till ett förtroendefullt samarbete. Det innebär också att vår kompetensprofil måste förändras. Det blir allt viktigare för oss att kunna erbjuda specialistkompetens inom olika områden. Som i all kreativ verksamhet är personalen den viktigaste resursen. För oss är det angeläget att vidareutveckla vår personal mot olika specialområden.

I detta sammanhang är SISUs möjligheter som komplement vid vidareutbildning av erfaren ADB-personal en intressant utveckling.

HENRY SAMUELSSON

Systemchef sedan 1980, tidigare metodchef på televerkets ADB-avdelning under 4 år. Har tidigare ett förflutet inom LM Ericsson och Linköpings Högskola.

Lars Bergman

KALENDARIIUM

Nov 22, 1985
kl. 10-12
SISU, Danderyd

Seminarium - område 2 om
Objekt/händelseanalys med
Lars Olenhag, Nyttänkarna
Plats: Konferensrummet, plan 4, SISU
Vendevägen 90, Danderyd
Kontaktpersoner: Benkt Wangler
Marianne Sindler, SISU

Nov 22, 1985
kl. 9.30-16.00
Wenner-Gren Center
Stockholm

Seminarium: A data-driven approach
Mark Lipp, NBS ANS X3H2 Committee
Contents:

- * Problems with Current Methods of Systems Development
- * How Data-Driven Development Techniques Provide a Solution
- * How Process Modelling fits into the Data-Driven Environment
- * The Application of Prototyping to a Data-Driven Environment
- * The Role of Data-Modelling in Data-Driven Development
- * How a Data-Driven Project is Managed
- * Business Requirements for the Data-Driven Environment
- * Impact of Data-Driven Philosophy on the Business
- * Implementation Project Selection in the Data-Driven Environment
- * Potential Problems and their Solutions in the Data-Driven Environment

Plats: Trygg-Hansa, Stora hörsalen, Flemingg. 18, Stockholm

Anmälan senast den 15 november.

Kontaktpersoner: Peder Brandt, tel 08-753 42 14
Marianne Sindler, tel 08-755 29 30

Jan 15-17, 1986
Saltsjöbaden

Workshop angående Konceptuell Modellering
Innehåll:

- * Praktiska erfarenheter
- * Forskning
- * Verktyg
- * Redogörelse för arbetet inom SISU - område 2
- * Gästföreläsare med omfattande praktiska erfarenheter

Kontaktpersoner: Benkt Wangler,
Marianne Sindler, SISU
Tel: 08-755 29 30

Febr 4-6, 1986
Los Angeles
California

The Second International Conference on
Data Engineering

Sponsored by IEEE Computer Society

Topics of interest:

- * Logical and physical database design
- * Data management methodologies
- * Distribution of data and information
- * Performance Evaluation
- * Design of knowledge-based systems
- * Architectures for data- and knowledge-based systems
- * Data engineering tools

For further information write to:
Second Data Engineering Conference
c/o IEEE Computer Society
1109 Spring Street, Suite 300
Silver Spring, MD 20910
U.S.A.

Early April, 1986
Washington, DC,
USA

DSS-86, Sixth International Conference on
Decision Support Systems.

Topics:

- * Expert and Knowledge Based Systems
- * DSS in the Public Sector
- * Executive Information Systems
- * DSS Methodologies, Processes, and Practice
- * Tutorial Track on understanding DSS and getting started
- * Product and Services/Tools Track
- * International - examples.

Papers due: September 16, 1985

Notification of Acceptance: December 2, 1985

Contact Person: Prof. Jane Fedorowicz
School of Management
Boston University
704 Commonwealth Avenue
Boston, MA 02215, USA

May 28-30, 1986
Washington, DC,
USA

1986 ACM - SIGMOD. International Conference on
Management of Data

Topics:

- * Databases and Logic
- * Real Time and Non-Stop Database Systems
- * Performance Issues and Optimization
- * Cartographic and Pictorial databases
- * Main Memory Databases
- * Workstation based architectures of database systems
- * Management of Metadata and Knowledge

Papers Due: December 2, 1985

Notification to Authors: February 10, 1986

Final Version Due: March 10, 1986

Contact Person: Carlo Zaniolo
MCC
9430 Research Blvd.
Echelon Building 1
Austin, Texas 78759, USA

Aug. 25-28, 1986
Kyoto, Japan

VLDB-86, 12th International Conference on Very
Large Data Bases

Topics:

- Data Models
- Database Theory
- Database Design Methodology and Tools
- Distributed Databases
- Data Organization
- Performance
- Security Integration of Logic and Database
- Knowledge-Base System
- Object-Model Representation
- Engineering Databases
- Office Information Systems
- Multi-media Databases

Papers due: February 15, 1986

Notification of Acceptance: April 30, 1986

Camera ready copies due: May 30, 1986

Contact Person: Setsuo Ohsuga
University of Tokyo
4-6-1, Komaba, Meguro-ku
Tokyo 153, Japan

SIMOL, forts från sid 5.

gränsad användning vid modelleringsarbete som utförts inom SISU. Denna ansats är inte på något sätt slutgiltig, utan SIMOL kommer att befinna sig i kontinuerlig utveckling allteftersom erfarenheter vinnas. Just nu pågår insamling av synpunkter från ett antal personer inom och utom SISU som fått ta del av förslaget.

Målsättningen med SIMOL är att finna modelleringsbegrepp och beskrivningssätt som ger möjlighet att uttrycka så mycket information som möjligt om begrepp och begreppssamband i en verksamhet. Detta inkluderar regler och villkor av olika slag såväl

som de händelser som påverkar vissa av modellens beståndsdelar. Den notation som valts innefattar dels ett grafiskt beskrivningssätt där modellens objekt mängder och objektsamband kan åskådliggöras på grov nivå och dels en formell notation där en mycket mer detaljerad specifikation är möjlig. Den senare beskrivningen blir med nödvändighet mycket mer komplicerad och är närmast avsedd att utföras av en specialist. Ett datorstöd skulle å andra sidan säkerligen vara till stor hjälp här och vår avsikt är att efterhand söka åstadkomma ett sådant, gärna på något sätt kopplat till ett rithjälpmedel.

SISU-analys 2

Ytterligare ett nummer av SISU-analys är klart. Denna gång är temat "Några aspekter på Kontorsinformationssystem".

Numret innehåller dels en uppsats som kritiskt granskar utvecklingen av koncept, metoder och tekniker inom området. Denna har skrivits av Matts Ahlsen, Anders Björnerstedt, Stefan Britts och Lars Söderlund från SISU.

I tre externa bidrag riktas blicken mot några helt andra aspekter på området Kontorsinformationssystem - alla med stor aktualitet:

- Peter Söderström beskriver hur S-E-Banken sedan flera år etablerat och tillämpat en policy

för delar av en IRM-strategi.

- Leif Ortman berättar hur Kommandata kontinuerligt bevakar och utvärderar utvecklingen av verktyg, metoder och modeller i syfte att få en aktiv utveckling av informationsbehandlingen inom organisationen och hur man ändrat strategi och gått mot en användaranpassning av utvecklingsprocessen.

- Gunilla Bradley, Cecilia Bergström och Lilleba Sundberg, alla från Sociologiska Institutionen vid Stockholms Universitet, behandlar en av aspekterna på kontorsinformationssystem som socio-tekniska system. De redogör för en studie om sekreterarrollen vid ord- och textbehandling.

Nu har provning av RAMATIC bör- jat

Modelleringsstödet RAMATIC finns nu tillgängligt för att testas bland intressentföretagen. Det rör sig om en första version av datorstödet kallad version 1.0 (eller version 85).

Syftet med testningen bland intressentföretagen är att prova ut de olika egenskaperna som finns med, identifiera ytterligare ideer om viktiga egenskaper som vi inte har med i planerna för den närmaste tiden samt att prova ut om den interaktion som finns för de nuvarande funktionerna är lämplig för olika situationer och användarkategorier. Dessutom vill vi ju också få reda på rena fel i programvaran.

Som presenterats tidigare är datorstödet generellt till sin karaktär så att man kan definiera olika beskrivningstekniker för detsamma. I dagsläget har vi definierat ett 10-tal beskrivningstekniker via de speciella 'definitionsspråk' som finns.

Version 1.0 är inriktad på grafik och syntaxkontroll men kommande versioner kommer att innehålla mer av kontroll av innehållet i modellerandet så att de som utför modellering kan göra mer fullständiga modeller och att mindre av fel och motsägelser kommer med.

Våra planer omfattar därför stödfunktioner till allt fler

delar av modelleringsarbetet och dessa kommer att inkluderas i följande versioner av verktyget. En huvudversion kommer att göras tillgänglig per år (2.0, 3.0 etc). Under löpande år kommer rättade och uppdaterade versioner också att släppas. I följande nummer av SISU-Analys och Informa skall vi redogöra närmare för planerade funktioner.

Verktyget är i nuvarande version körbart på Sun-maskiner. Specialfinansierade konverteringsprojekt kommer dock att startas som kommer att göra det körbart även på andra maskintyper. Bl a kommer en konvertering till det grafiska subrutinpaketet GKS (Graphical Kernel System) att underlätta dessa anpassningar.

Vi har arbetat med att ta fram manualer så att dessa skall finnas tillgängliga i en hygglig utformning vid provstarten. Dagens utformning får betraktas som en hypotes och får också utvärderas. Manualen har tre delar:

- Användarmanual
- Tutorial
- Installationsmanual

Manualdelarna finns i en pärm med flikar och vi kommer att byta ut delar allteftersom nya egenskaper adderas till verktyget och ändringar görs.

Lars-Åke Johansson

SISU MATRIKELN

FÖRETAG/ORGANISATION	Kontaktperson	Telefon
ASEA	Gunnar Nilsson ASEA Information Systems ASEA AB, 721 83 Västerås	021/103542
DATA LOGIC	Örjan Odelhög Datalogic AB, Fröfästeg. 125 421 31 Västra Frölunda	031/450340
DBK	Stig Berild DBK AB, Huvudstag. 12 171 58 Solna	08/830730
ENEA	Bo Steinholtz ENEA DATA Svenska AB Box 232, 123 32 Täby	08/7567220
ERICSSON	Christer Dahlgren HF/DA ERICSSON 126 25 Stockholm	08/7190753
FFV ELEKTRONIK	Frank Stage FFV Elektronik AB Box 1232, 351 12 Växjö	0470/42000
F R I	Björn Nilsson F R I Box 80008, 104 50 Stockholm	08/7887500
FÖRSVARSTABEN	Torleif Olhede Försvarsstaben, Box 80001 104 50 Stockholm	08/7887867
GÖTABANKEN	Ingemar Staaf Götabanken 103 77 Stockholm	08/7904546
IBM	Lars Arosenius IBM Svenska AB 163 92 Stockholm	08/7934060
IRM-CONSULT	Eskil Swende IRM Consult AB Box 100, 161 26 Bromma	08/269310
KOMMUNDATA	Karl-Erik Lennartsson Kommun-Data AB 125 86 Älvsjö	08/7498000
PARALOG	Mats Löfström Paralog AB Box 2284, 103 17 Stockholm	08/144190
PROGRAMATOR	Håkan Friberg AB Programator Box 20072, 161 20Bromma	08/981020
SAAB-SCANIA	Sven Yngvell Saab-Scania AB, Flygdiv.Dataservice 581 88 Linköping	013/182386

SE-BANKEN	Peter Söderström SE-banken, SMD M4 Sergels torg 2, 106 40 Stockholm	08/7635000
SKANDIA	Ingvar Löfdahl SKANDIA, Skandia-Data 103 50 Stockholm	08/7881036
SPERRY AB	Peter Häggström SPERRY AB Vallg. 7, 171 91 Solna	08/551500
STATSKONSULT	K-G Nyström Statskonsult Admin.Utv. AB Box 4040, 171 04 Solna	08/7300300
STATSKONTORET	Kerstin Norrby Staffan Ögren Statskontoret, Box 34107 100 26 Stockholm	08/7384770 08/7384805
INFOLOGICS	Lars Kahn SU TVT Infologics Box 22, 182 11 Danderyd	08/7552860
TELEVERKET	Henry Samuelsson Televerket, ADB-Service, Cs,Q 62:54 123 86 Farsta	08/7132792
VALAND	Rune Brandinger Försäkringsbol. VALAND Box 7829, 103 97 Stockholm	08/223420
VATTENFALL	Bengt Bergstedt Statens Vattenfallsverk, Sekt. f Informationsbehandling 162 87 Vällingby	08/7395000
VOLVO-DATA	Kenneth Pettersson AB Volvo-Data 405 08 Göteborg	031/667648
VOLVO-PV	Uno Eriksson Volvo Personvagnar AB Avd 50510, PVD 1 40 508 Göteborg	031/592074

Sänd mig SISU informa
Box 515, 182 15 Danderyd

Jag vill gärna ha ___ exemplar av SISU informa

Namn: _____

Företag: _____

Gatuadress: _____

Postadress: _____

